

1. TEORIE

Operatori pe mulțimi

Operatorii pe mulțimi combină rezultatele obținute din două sau mai multe interogări. Cererile care conțin operatori pe mulțimi se numesc **cereri compuse**.

Există patru operatori pe mulțimi:

1. **UNION** - returnează toate liniile selectate de două cereri, eliminând duplicatele
 - nu ignoră valorile *null*
 - coloanele selectate trebuie să corespundă ca număr și tip de date

```
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_1
UNION
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_2;
```

2. **UNION ALL** - echivalent cu *UNION*, dar fără a elimina duplicatele
 - în cererile asupra cărora se aplică *UNION ALL* nu poate fi utilizat cuvântul cheie *DISTINCT*

```
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_1
UNION ALL
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_2;
```

3. **INTERSECT** - returnează toate liniile comune cererilor asupra cărora se aplică
 - nu ignoră valorile *null*
 - coloanele selectate trebuie să corespundă ca număr și tip de date

```
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_1
INTERSECT
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_2;
```

4. **MINUS** - determină liniile returnate de prima cerere care nu apar în rezultatul celei de-a doua cereri
 - este necesar ca toate coloanele din clauza *WHERE* să se afle și în clauza *SELECT*
 - coloanele selectate trebuie să corespundă ca număr și tip de date

```
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_1
MINUS
SELECT nume_col1, nume_col2, ..., nume_coln FROM nume_tabel_2;
```

Observații:

- Toți operatorii pe mulțimi au aceeași precedență. Dacă o instrucțiune SQL conține mai mulți operatori pe mulțimi, *server-ul Oracle* evaluează cererea de la stânga la dreapta (sau de sus în jos). Pentru a schimba această ordine de evaluare, se pot utiliza paranteze.
- În mod implicit, pentru toți operatorii cu excepția lui *UNION ALL*, rezultatul este ordonat crescător după valorile primei coloane din clauza *SELECT*.
- Pentru o cerere care utilizează operatori pe mulțimi, cu excepția lui *UNION ALL*, *server-ul Oracle* elimină liniile duplicate.

Funcții SQL

- Sunt funcții predefinite în sistemul Oracle.
- Dacă sunt apelate cu:
 - ❖ un argument având un alt tip de date decât cel așteptat, sistemul convertește implicit argumentul.
 - ❖ un argument *null*, returnează valoarea *null*.
Excepții: *CONCAT*, *NVL* și *REPLACE*.
- Pot fi clasificate în:
 1. Funcții *single-row*
 2. Funcții *multiple-row*

1. Funcțiile *single row*

→ returnează câte o singură linie rezultat pentru fiecare linie a tabelului sau vizualizării interogate

1.1. Funcții de conversie

TO_CHAR(value, [format]) - convertește un număr / o dată calendaristică în șir de caractere

```
TO_CHAR(7) = '7'  
TO_CHAR(876.53, '$999.9') = '$876.5'  
TO_CHAR(SYSDATE, 'DD/MM/YYYY') = '01/03/2017'
```

TO_DATE(value, [format]) - convertește un număr / un șir de caractere în dată calendaristică; dacă nu este specificat formatul șirului de caractere trebuie să aibă formatul default.

```
TO_DATE('January.12.2008', 'Month.DD.YYYY') => 12-JAN-2008  
TO_DATE('12-JAN-2008') => 12-JAN-2008
```

TO_NUMBER(value, [format]) - convertește (sau formatează) un șir de caractere în număr. Formatul trebuie să corespundă șirului de caractere.

```
TO_NUMBER('-1210.73') = -1210.73  
TO_NUMBER('1210.73', '9999.99') = 1210.73
```

Obs: Există două tipuri de conversii:

- **implicite**, realizate de sistem atunci când este necesar;
- **explicite**, indicate de utilizator prin intermediul funcțiilor de conversie.

Conversiile implicite asigurate de server-ul *Oracle* sunt:

- de la *VARCHAR2* sau *CHAR* la *NUMBER*;
- de la *VARCHAR2* sau *CHAR* la *DATE*;
- de la *NUMBER* la *VARCHAR2* sau *CHAR*;
- de la *DATE* la *VARCHAR2* sau *CHAR*.

1.2. Funcții pentru prelucrarea caracterelor

LENGTH(string) - întoarce lungimea șirului de caractere primit ca parametru

```
LENGTH('Ana') = 3
```

SUBSTR(string, start, [n]) - întoarce subșirul lui *string* care începe pe poziția *start* și are lungimea *n*; dacă *n* nu este specificat, subșirul se termină la sfârșitul lui *string*;

```
SUBSTR('Informatica', 1, 4) = 'Info'
SUBSTR('Informatica', 6) = 'matica'
SUBSTR('Informatica', -5) = 'atica'
SUBSTR('Informatica', -5, 2) = 'at'
```

LTRIM(string, ['chars']) / **RTRIM(string, ['chars'])** - șterge din stânga/dreapta șirului *string* orice caracter care apare în *chars*, până la găsirea primului caracter care nu este în *chars*; în cazul în care *chars* nu este specificat, se șterg spațiile libere din stânga / dreapta lui *string*;

```
LTRIM('   Informatica') = 'Informatica'
LTRIM('aaaaInformatica', 'aIn') = 'formatica'

RTRIM('Informatica   ') = 'Informatica'
RTRIM('Informaticaaaaa', 'cai') = 'Informat'
```

TRIM (LEADING | TRAILING | BOTH chars FROM expresie) - elimină caracterele specificate (*chars*) de la începutul (*leading*) , sfârșitul (*trailing*) sau din ambele părți, dintr-o expresie caracter dată

```
TRIM(LEADING 'X' FROM 'XXXInfoXXX') = 'InfoXXX'
TRIM(TRAILING 'X' FROM 'XXXInfoXXX') = 'XXXInfo'
TRIM(BOTH 'X' FROM 'XXXInfoXXX') = 'Info'
TRIM(BOTH FROM '   Info   ') = 'Info'
```

LPAD(string, length [, 'chars']) / **RPAD(string, length [, 'chars'])** - adaugă *chars* la stânga/dreapta șirului de caractere *string* până când lungimea noului șir devine *length*; în cazul în care *chars* nu este specificat, atunci se adaugă spații libere la stânga lui *string*;

```
LPAD('info',6) = '   info'
RPAD('info', 6, 'X') = 'infoXX'
```

REPLACE(string1, string2 [,string3]) - întoarce *string1* cu toate aparițiile lui *string2* înlocuite prin *string3*; dacă *string3* nu este specificat, atunci toate aparițiile lui *string2* sunt șterse;

```
REPLACE('$b$bb', '$', 'a') = 'ababb'
REPLACE('$b$bb', '$b', 'ad') = 'adadb'
REPLACE('$a$aa', '$') = 'aaa'
```

UPPER(string) / **LOWER(string)** - transformă toate literele șirului de caractere *string* în majuscule, respectiv minuscule

```
LOWER('Info') = 'info'
UPPER('info') = 'INFO'
```

INITCAP(string) - transformă primul caracter al șirului în majusculă, restul caracterelor fiind transformate în minuscule

```
INITCAP('info') = 'Info'
```

INSTR(string, 'chars' [,start [,n]]) - caută în *string*, începând de la poziția *start*, a *n*-a apariție a secvenței *chars* și întoarce poziția respectivă; dacă *start* nu este specificat, căutarea se face de la începutul șirului; dacă *n* nu este specificat, se caută prima apariție a secvenței *chars*;

```
INSTR(LOWER('AbC aBcDe'), 'ab', 5, 2) = 0
INSTR(LOWER('AbC aBcDe'), 'ab', 5, 1) = 5
INSTR(LOWER('AbCdE aBcDe'), 'ab', 5) = 7
```

TRANSLATE(string, source, destination) - returnează *string* cu toate aparițiile fiecărui caracter din *source* înlocuite cu caracterul corespunzător din *destination* (aflat pe aceeași poziție)

```
TRANSLATE('$a$aa', '$', 'b') = 'babaa'
TRANSLATE('$a$aaa', '$a', 'bc') = 'bcbccc'
```

1.3. Funcții aritmetice

1.3.1. Care operează asupra unei singure valori

ABS - valoarea absolută
CEIL - partea întreagă superioară
FLOOR - partea întreagă inferioară
ROUND - rotunjire cu un număr specificat de zecimale
TRUNC - trunchiere cu un număr specificat de zecimale
MOD - restul împărțirii a două numere specificate

1.3.2. Care operează asupra unei liste de valori

LEAST / **GREATEST** - cea mai mică, respectiv cea mai mare valoare a unei liste de expresii (valabilă și pentru date calendaristice)

1.4. Funcții pentru prelucrarea datelor calendaristice

ADD_MONTHS(expr_date, nr_luni) - întoarce data care este după *nr_luni* luni de la data *expr_date*

```
ADD_MONTHS('02-MAR-2016', 3) = '02-JUN-2016'
```

NEXT_DAY(expr_date, day) - întoarce următoarea dată după data *expr_date*, a cărei zi a săptămânii este cea specificată prin șirul de caractere *day*

```
NEXT_DAY('02-MAR-2016', 'Monday') = '07-MAR-2016'
```

LAST_DAY(expr_date) - întoarce data corespunzătoare ultimei zile a lunii din care data *expr_date* face parte

```
LAST_DAY('02-MAR-2016') = '31-MAR-2016'
```

MONTHS_BETWEEN(expr_date2, expr_date1) - întoarce numărul de luni dintre cele două date calendaristice specificate. Data cea mai recentă trebuie specificată în primul argument, altfel rezultatul este negativ

```
MONTHS_BETWEEN('02-DEC-2014', '10-OCT-2011') = 37.7419355
MONTHS_BETWEEN('10-OCT-2011', '02-DEC-2014') = -37.7419355
```

Operațiile care se pot efectua asupra datelor calendaristice sunt următoarele:

Operație	Tipul de date al rezultatului	Descriere
<i>expr_date</i> -/+ <i>expr_number</i>	<i>Date</i>	Scade/adună un număr de zile dintr-o / la o dată. Numărul de zile poate să nu fie întreg (putem adăuga, de exemplu, un număr de minute sau de ore).
<i>expr_date1</i> – <i>expr_date2</i>	<i>Number</i>	Întoarce numărul de zile dintre două date calendaristice. Data <i>expr_date1</i> trebuie să fie mai recentă decât <i>expr_date2</i> , altfel rezultatul este negativ.

1.5. Funcții diverse

DECODE(value, if1, then1, if2, then2, ... , ifN, thenN, else) - returnează *then1* dacă *value* este egală cu *if1*, *then2* dacă *value* este egală cu *if2* etc.; dacă *value* nu este egală cu nici una din valorile *if*, atunci funcția întoarce valoarea

```
DECODE('a', 'a', 'b', 'c') = 'b'
DECODE('b', 'a', 'b', 'c') = 'c'
```

Utilizarea funcției **DECODE** este echivalentă cu utilizarea clauzei **CASE** (într-o comandă SQL). O formă a acestei clauze este:

```
CASE expr
WHEN expr_1 THEN
    valoare_1
[WHEN expr_2 THEN
    valoare_2
...
WHEN expr_n THEN
    valoare_n ]
[ELSE valoare]
END
```

În funcție de valoarea expresiei *expr* returnează *valoare_i* corespunzătoare primei clauze **WHEN .. THEN** pentru care *expr* = *expresie_i*; dacă nu corespunde cu nici o clauză **WHEN** atunci returnează valoarea din **ELSE**. Nu se poate specifica **NULL** pentru toate valorile de returnat. Toate valorile trebuie să aibă același tip de date.

NVL(expr_1, expr_2) - dacă *expr_1* este **NULL**, întoarce *expr_2*; altfel, întoarce *expr_1*. Tipurile celor două expresii trebuie să fie compatibile sau *expr_2* să poată fi convertit implicit la *expr_1*

```
NVL(NULL, 1) = 1
NVL(2, 1) = 2
NVL('a', 1) = 'a' -- conversie implicită
NVL(1, 'a') -- eroare, nu are loc conversia implicită
```

NVL2(expr_1, expr_2, expr_3) - dacă *expr_1* este *NOT NULL*, întoarce *expr_2*, altfel întoarce *expr_3*

```
NVL2(1, 2, 3) = 2  
NVL2(NULL, 1, 2) = 2
```

NULLIF (expr_1, expr_2) - Dacă *expr_1* = *expr_2* atunci funcția returnează *NULL*, altfel returnează expresia *expr_1*. Echivalent cu *CASE WHEN expr1 = expr2 THEN NULL ELSE expr1 END*

```
NULLIF(1, 2) = 1  
NULLIF(1,1) = NULL
```

COALESCE (expr_1, expr_2, ... , expr_n) - Returnează prima expresie *NOT NULL* din lista de argumente

```
COALESCE(NULL, NULL, 1, 2, NULL) = 1
```

2. Funcțiile *multiple row* (laboratorul următor)

2. EXERCII

[Operatori pe mulțimi]

1. Se cer codurile departamentelor al căror nume conține șirul "re" sau în care lucrează angajați având codul job-ului "SA_REP". Rezolvați problema folosind două metode (UNION și JOIN). Afișați rezultatele în ordinea default de la UNION și verificați că ați obținut același lucru folosind operatori pe mulțimi. Ce se întâmplă dacă înlocuim *UNION* cu *UNION ALL*?
2. Să se obțină codurile departamentelor în care nu lucreaza nimeni.
3. Se cer codurile departamentelor al căror nume conține șirul "re" și în care lucrează angajați având codul job-ului "HR_REP".
4. Să se afișeze numele și prenumele angajaților reunite cu id-ul jobului și data angajării.
5. Să se afișeze numele și prenumele angajaților reunite cu numele departamentelor.

[Funcții pe șiruri de caractere]

6. Scrieți o cerere care are următorul rezultat pentru fiecare angajat:
<prenume angajat> <nume angajat> castiga <salariu> lunar dar doreste <salariu de 3 ori mai mare>. Etichetati coloana "Salariu ideal".
7. Scrieți o cerere prin care să se afișeze prenumele salariatului cu prima litera majusculă și toate celelalte litere minuscule, numele acestuia cu majuscule și lungimea numelui, pentru angajații al căror nume începe cu J sau M sau care au a treia literă din nume A. Rezultatul va fi ordonat descrescător după lungimea numelui. Se vor eticheta coloanele corespunzător. Se cer 2 soluții (cu operatorul *LIKE* și funcția *SUBSTR*).
8. Să se afișeze, pentru angajații cu prenumele „Steven”, codul și numele acestora, precum și codul departamentului în care lucrează. Căutarea trebuie să nu fie *case-sensitive*, iar eventualele *blank*-uri care preced sau urmează numelui trebuie ignorate.

9. Să se afișeze pentru toți angajații al căror nume se termină cu litera 'e', codul, numele, lungimea numelui și poziția din nume în care apare prima data litera 'a'. Utilizați *alias*-uri corespunzătoare pentru coloane.

[Funcții aritmetice]

10. Să se afișeze detalii despre salariații care au lucrat un număr întreg de săptămâni până la data curentă.

Obs: Soluția necesită rotunjirea diferenței celor două date calendaristice. De ce este necesar acest lucru?

11. Să se afișeze codul salariatului, numele, salariul, salariul mărit cu 15%, exprimat cu două zecimale și numărul de sute al salariului nou rotunjit la 2 zecimale. Etichetați ultimele două coloane "Salariu nou", respectiv "Numar sute". Se vor lua în considerare salariații al căror salariu nu este divizibil cu 1000.
12. Să se listeze numele și data angajării salariaților care câștigă comision. Să se eticheteze coloanele „Nume angajat”, „Data angajarii”. Utilizați funcția *RPAD* pentru a vă asigura că data angajării are lungimea de 20 de caractere.

[Funcții și operații cu date calendaristice]

13. Să se afișeze data (numele lunii, ziua, anul, ora, minutul și secunda) de peste 30 zile.
14. Să se afișeze numărul de zile rămase până la sfârșitul anului.
15. a) Să se afișeze data de peste 12 ore.
b) Să se afișeze data de peste 5 minute
16. Să se afișeze numele și prenumele angajatului (într-o singură coloană), data angajării și data negocierii salariului, care este prima zi de Luni după 6 luni de serviciu. Etichetați această coloană "Negociere".
17. Pentru fiecare angajat să se afișeze numele și numărul de luni de la data angajării. Etichetați coloana "Luni lucrate". Să se ordoneze rezultatul după numărul de luni lucrate. Se va rotunji numărul de luni la cel mai apropiat număr întreg.

Obs: În clauza *ORDER BY*, precizarea criteriului de ordonare se poate realiza și prin indicarea *alias*-urilor coloanelor sau a pozițiilor acestora în clauza *SELECT*.

18. Să se afișeze numele, data angajării și ziua săptămânii în care a început lucrul fiecare salariat. Etichetați coloana "Zi". Ordonați rezultatul după ziua săptămânii, începând cu Luni.

[Funcții diverse]

19. Să se afișeze numele angajaților și comisionul. Dacă un angajat nu câștigă comision, să se scrie "Fara comision". Etichetați coloana "Comision".
20. Să se listeze numele, salariul și comisionul tuturor angajaților al căror venit lunar (salariu + valoare comision) depășește 10000.

[Instrucțiunea CASE, comanda DECODE]

21. Să se afișeze numele, codul job-ului, salariul și o coloană care să arate salariul după mărire. Se presupune că pentru IT_PROG are loc o mărire de 20%, pentru SA_REP creșterea este de 25%, iar pentru SA_MAN are loc o mărire de 35%. Pentru ceilalți angajați nu se acordă mărire. Să se denumească coloana "Salariu renegociat". Să se rezolve exercitiul în 2 moduri: folosind CASE și DECODE.